ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВІРНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КУБОЮ

Ланцева Катерина В'ячеславівна, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ *Лов'як О.О.*

Договірно-правова база між Україною та Кубою нараховує 59 документів, які забезпечують правове поле для розбудови всього спектру двосторонніх відносин, у т.ч. на рівні центральних органів законодавчої та виконавчої влади, областей України та провінцій Куби (Волинська область та провінція Пінар-дель-Ріо, Одеська область та провінція Матансас), міських влад Києва та Гавани. Серед основних двосторонніх документів слід навести Протокол про співробітництво між МЗС, угоди про торговельно-економічне, наукове співробітництво, сприяння та взаємний захист інвестицій, повітряне сполучення, про умови взаємних поїздок громадян, боротьбу з митними порушеннями, про співробітництво в галузях культури та освіти, охорони здоров'я, туризму, фізкультури та спорту тощо.

Посольство України спільно з кубинською стороною здійснило роботу для підготовки до підписання у ході державного візиту Президента України у жовтні 2011 р. 6 двосторонніх угод.

Серед них два важливих документа у транспортній галузі: Меморандум про взаєморозуміння щодо визнання дипломів моряків та Протокол про співробітництво між Міністерством інфраструктури України та Міністерством транспорту Куби, які тривалий час опрацьовувалися сторонами. Важливим документом в контексті налагодження практичної українсько-кубинського співпраці у галузі спорту та фізичної культури стала Програма співробітництва в сфері фізичної культури і спорту між Державною службою молоді та спорту України і Національним інститутом спорту, фізичного виховання і відпочинку Республіки Куба на 2012-2013 роки. Першочергові заходи з розвитку співробітництва в галузі освіти і науки на 2011-2014 роки передбачені відповідним меморандумом між Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та Міністерством вищої освіти Куби. З метою узгодження дій для майбутнього розвитку співробітництва в галузі експертизи, реєстрації та контролю якості лікарських препаратів, вакцин та імунобіологічних препаратів укладено Меморандум про взаєморозуміння між Державним експертним Центром МОЗ України та Державним Центром по контролю за якістю медичних препаратів МОЗ Куби. Документом передбачається обмін досвідом з удосконалення процедури експертизи досліджень лікарських засобів, обмін документами, що регулюють діяльність з реєстрації лікарських засобів. Завдяки підписанню Установчої угоди між Торгово-промисловою палатою України та Торговою палатою Куби створено канали зв'язку та активізації діяльності підприємницьких кубинсько-українських асоціацій, що сприятиме налагодженню прямих контактів між її членами та слугуватиме пожвавленню двосторонніх економічних відносин.

Важливого значення у двосторонніх відносинах між Україною та Кубою набуває правова допомога. Правова допомога охоплює виконання процесуальних дій, що передбачені законодавством договірних сторін, зокрема допит сторін, обвинувачених та підсудних, потерпілих, свідків, експертів, проведення експертиз, судового огляду, передачу речових доказів, порушення кримінального переслідування та видачу осіб, які скоїли злочини, визнання та виконання судових рішень у цивільних справах та в кримінальних справах в частині відшкодування шкоди, вручення та пересилання документів, надання на прохання відомостей про судимість обвинувачених.

На опрацюванні сторін перебувають проекти:

- Угоди про взаємне визнання реєстрації лікарських засобів;
- Угоди про надання медичного обслуговування між Міністерством охорони здоров'я України та організацією «Кубинські медичні послуги»;
- Договору про надання медичної педіатричної допомоги пацієнтам, постраждалим від Чорнобильської аварії між Міністерством охорони здоров'я України та організацією «Кубинські медичні послуги»;

- Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Урядом Республіки Куба про співробітництво у сфері охорони здоров'я;
- Угоди про довгострокове співробітництво між Київським національним університетом ім. Т.Г.Шевченка та Гаванським університетом;
- Довгострокової програми розвитку співробітництва у сфері сімейної медицини, швидкої допомоги, боротьби зі СНІДом та інфекційними захворюваннями, медичної статистики;
- Протоколу щодо намірів між Генеральною прокуратурою України та Генеральною прокуратурою Куби, а також Меморандуму між Генеральною прокуратурою України та Генеральною прокуратурою Куби у боротьбі з транснаціональною злочинністю;
- Угоди між Україною та Республікою Куба про передачу засуджених осіб;
- Меморандуму між міністерством аграрної політики та харчових продуктів України та Міністерством сільського господарства Республіки Куби про співробітництво в галузі карантину рослин;
- Меморандуму про розуміння між Державним агентством України з інвестицій та розвитку та Центром сприяння зовнішньої торгівлі та іноземним інвестиціям Республіки Куба;
- Угоди про співробітництво між Національним банком України та Центральним банком Республіки Куба;
- Угоди про співпрацю у боротьбі з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів та прекурсорів*.

* - Договірно-правова база між Україною та Кубою//Електронний ресурс. Режим доступу: http://cuba.mfa.gov.ua/ua/ukraine-cu/legal-acts - з екрану.

СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ЗВЕРНЕННЯ ТА ПОЛОЖЕНЬ СТАТТІ 55 КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Мазурчак Олег Володимирович, здобувач кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

Слід звернути увагу на взаємнопроникний характер співвідношення права громадян на звернення та положень ст. 55 Конституції України. Так, ч. 5 ст. 55 Конституції України визначає, що кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

В свою чергу, ч. 2 ст. 55 Конституції України закріплює право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб [1].

Не зважаючи на численні праці, присвячені інституту звернень у вітчизняному адміністративному праві, слід відмітити, що сьогодні відсутні дослідження стрижневого терміну цієї сфери: терміну «звернення», який енциклопедичні словники та словники наукової термінології тлумачать як слово чи сполучення слів, які використовуються для назви осіб або предметів, до яких звернена мова [2, с. 907], або як дію [3, с. 340]. В юридичних енциклопедичних словниках передбачається право громадян подавати індивідуальні та колективні «звернення» до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також до посадових або службових осіб [4, с. 245]. Враховуючи досить широке тлумачення терміну «звернення», ми вважаємо за доцільне використовувати в законодавстві України термін «петиція».

Словники трактують термін «петиція» як колективне прохання у письмовій формі, звернене до влади [5, с. 455], як колективне клопотання [6, с. 115], як прохання, яке подають громадяни главі держави чи вищим органам державної влади [2, с. 992].

Юридичні енциклопедичні словники визначають слово «петиція» як колективне прохання, яке подається у письмовому вигляді до вищих органів державної влади [4, с. 229], а «правом петицій» називають право звернення до влади з письмовою вимогою, пропозицією, скаргою, на що влада зобов'язана реагувати в установленому порядку [4, с. 245].

Аналіз чинного законодавство України вказує на те, що в ньому відсутнє використання терміну «петиція», проте, відповідно до ст. 40 Конституції України, всі мають право направляти індивідуальні чи колективні письмові